

**การบูรณาการหลักปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของ
ผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร**
**Papanikadhamma Integration for Ideal Characteristics promotion of
the Social Security Office Administrator in Samutsakorn Province**

สุจิต กิ่งเกล้า¹
Suchit Kingkla

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักปณิธิธรรมกับคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการหลักปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี คือ การวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งใช้วิธีการวิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากประชากรระดับผู้ปฏิบัติงานทั้งหมด เป็นการเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นระดับผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการ และพนักงาน จำนวน 131 คน ใช้วิธีเฉพาะเจาะจงตามจำนวนที่มีอยู่จริง และการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญระดับผู้บริหาร โดยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยกำหนดวิธีการแบบเจาะจงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 14 ท่าน และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตารางแจกแจงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการเก็บข้อมูลจากประชากรที่เป็นระดับผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการ และพนักงาน จำนวน 131 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักปณิธิธรรม 3 กับหลักธรรมาภิบาล 9 เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร ทำการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ว่ามีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักปณิธิธรรมของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยหลักปณิธิธรรม มีความสัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาลสากลเพื่อส่งเสริม

Received: 2021-01-20 Revised: 2021-03-21 Accepted: 2021-03-23

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Master of Public Administration Program Department of Political Science Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University.
e-mail: nuwatkrasang@hotmail.com

คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์สูงมาก 3. ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการบูรณาการหลักปาณิกธรรมกับหลักธรรมาภิบาลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมภายในภายนอกองค์กรยังไม่ครอบคลุมหรือเสมอภาคจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด เนื่องจากต้องขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์นโยบายและงบประมาณตามระเบียบราชการ 2.) ด้านนิติธรรม คือการใช้หลักนิติธรรมของผู้นำจะเป็นไปตามหลักการของกฎหมายเป็นหลักแต่เนื่องจากกฎหมายบางประการอาจไม่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย กฎหมายปัจจุบันไม่เอื้อต่อความต้องการ ภาวะผู้นำตามหลักนิติธรรมจึงเป็นอุปสรรค 3.) ด้านความโปร่งใส คือไม่สามารถตรวจสอบได้ 4.) ด้านการตอบสนอง คือความเข้าใจในหลากหลายของกลุ่มเป้าหมายและระดับความต้องการการขับเคลื่อนในทุกๆด้าน ยังต้องใช้ความพยายามอย่างหนักในการอุทิศตนทำงานของผู้นำองค์กรและทีมงาน 5.) การให้เกียรติในความคิดของผู้อื่นพบได้น้อยเกินไปเมื่อมีการโหวตความเห็นในการทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วไม่รักษาข้อตกลงนั้นไว้ 6.) ความเสมอภาคและความเที่ยงธรรมโดยส่วนใหญ่ไม่มีอยู่จริงเพราะยังมีระบบพรรคพวกกันอยู่ 7.) การจะให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพนั้น เป็นเรื่องไม่ง่ายเพราะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลายๆด้านทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก 8.) พบว่ายังไม่เข้าใจบริบทของผู้บริหารอย่างเพียงพอ 9.) ขาดการหล่อหลอมความเข้าใจต่อยุทธศาสตร์ในภาพรวมร่วมกันของผู้นำและบุคลากร รวมทั้งเป้าหมายสุดท้ายของยุทธศาสตร์ที่จะต้องเข้าใจร่วมกันและฝ่าฟันไปให้ถึง

คำสำคัญ (Keywords): หลักปาณิกธรรม; ผู้บริหาร; สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the ideal characteristics of the Social Security Office Administrator 2. To study the relationship between Papanikadhamma and ideal characteristics of the Social Security Office Administrator and 3. To study the mean of Papanikadhamma integration to promote the ideal characteristics of the Social Security Office Administrator in Samutsakorn Province. Methodology was the mixed methods: The quantitative research, data were collected from all officers and personnel, purposefully collected from the real amount of 131 people. The qualitative research, data were collected from 14 key informants, purposefully selected by in-depth-interviewing. Data were analyzed by descriptive interpretation with the frequency of the key informants and used to support the quantitative research data that were collected from all officers and personnel of 131 people with questionnaires and data were

analyzed with frequency, percentage, mean and standard deviation and analyzed the relationship between Papanikadhamma and Dhammapipala 9 to promote the ideal characteristics of the Social Security Office Administrator in Samutsakorn Province to find out the relationship between the two principles with Pearson's Correlation Coefficient. Findings were as follows: 1. Papanikadhamma of the Social Security Office Administrator in Samutsakorn Province, by overall was at high level the universal Dhammapipala, by overall was at high level 2. Hypothesis testing was found that Papanikadhamma factor had positive relationship with the universal Dhammapipala principle to promote the ideal characteristic of the Social Security Office Administrator in Samutsakorn Province with statistically significant level at 0.01. 3. Problems and obstacles of integration of Papanikadhamma and the universal Dhammapipala to promote the ideal characteristic of the Social Security Office in Samutsakorn Province were found that: 1) Participation; external participation was not covered or equal for all stakeholders, due to the administration must be carried out in line with the government strategy, policy and budget. 2) Rule of laws; the Administrator administered along with the rule of laws. Some laws were not responsive to the needs of stakeholders. Present laws are not responsive to the needs of stakeholders. Leadership by the rule of laws is obstacle. 3) Transparency; administration could not be checked, 4) Responsiveness; there were different understandings and needs of many target groups. Administrators and team works must put strong effort and dedication to work responsively to the needs of many target groups, 5) Honoring others' opinions; it was rarely seen, the resolutions were not always kept, 6) Equality and Justice; there is not such a thing in the real world. There are still kinship and partisan 7) Efficient and Effective work assignment; It was not easy work because of many factors, internal and external factors, 8) It was found that there was not enough understanding of the administrator's role, 9) Lack of holistic strategic comprehension together of administrator and personnel, including the ultimatum goal and how to get there.

Keywords: Papanikadhamma; Characteristics; Social Security Office Administrator

บทนำ (Introduction)

ในการบริหารงานองค์กรนั้น ผู้บริหารจะต้องสามารถจัดการกระบวนการของการทำงาน และใช้ทรัพยากรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็นเครื่องมือในการ

บริหารจัดการ และความสามารถของผู้บริหารจะสามารถวัดได้จากประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงานที่เกิดขึ้น กระบวนการบริหารเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การสั่งการ และการควบคุมหรือการประเมินผล (Louis A., 2562) ดังนั้น ผู้บริหารจึงต้องเห็นภาพของความเชื่อมโยงของงานภายในองค์กรว่ามีความเชื่อมโยงและมีผลกระทบต่อกันอย่างไรเพื่อสามารถบริหารจัดการให้มีความราบรื่น มีเป้าหมายที่จะไปสู่จุดรวมเดียวกันที่เรียกว่าวิสัยทัศน์ขององค์กร การบริหารจึงมีความสำคัญเพราะเป็นการเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้าผ่านกระบวนการไปสู่ผลผลิตและผลลัพธ์ซึ่งเป็นความพึงพอใจของผู้รับบริการ ทั้งนี้การบริหาร จึงจำเป็นต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ศาสตร์เป็นลักษณะของการบริหารที่มีขั้นตอน มีระบบ มีการวางแผน มีการคิด การปฏิบัติ มีการตรวจสอบ และศิลป์ คือการมีความยืดหยุ่น มีการปรับเปลี่ยนภายใต้หลักการที่ดี ดังนั้นผู้บริหารที่มีการใช้ศาสตร์และศิลป์จึงเป็นผู้บริหาร ที่มีภาวะผู้นำ leadership การมีภาวะผู้นำที่สำคัญทางการบริหารคือการมีความรับผิดชอบ การเสริมสร้างทักษะ การคิดอย่างมีกลยุทธ์ การบริหารจัดการทีม การสร้างแรงจูงใจการเจรจาต่อรอง การระดมแนวคิดใหม่ๆ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การวางแผนด้านความก้าวหน้า การสร้างความสมดุลระหว่างชีวิตส่วนตัวและการทำงาน การกำหนดเป้าหมายและแผนงาน

จากแนวทางจากแผนยุทธศาสตร์สำนักงานประกันสังคม ระยะ 5 ปี (พ.ศ.2558 – 2562) สรุปได้ว่า สำนักงานประกันสังคม ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำโดยมีการลงทุนในด้านการฝึกอบรมผู้นำ การใช้มาตรการในการสร้างวิทยากรภายในองค์กรโดยเน้นที่ผู้นำองค์กรผู้ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์สูง การสร้างการบริหารองค์ความรู้ขององค์กรให้เข้มแข็ง การสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของสำนักงานประกันสังคมในฐานะองค์กรแห่งการเรียนรู้ การสร้างภาวะผู้นำโดยพัฒนาบุคลากรที่มีศักยภาพสูงและสร้างความผูกพันให้เกิดขึ้นในองค์กร การออกแบบเส้นทางพัฒนาภาวะผู้นำให้กับผู้นำในองค์กรให้สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจขององค์กร ตลอดจนสถานะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กรสู่องค์กรที่มีประสิทธิภาพสูง ทันสมัยคล่องตัว โปร่งใส และมีธรรมาภิบาล มีเป้าประสงค์ในการวัดระดับความเชื่อมั่นของบุคลากรต่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล การวัดระดับความเชื่อมั่นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน ต่อการบริหารจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล การพัฒนาระบบช่วยสนับสนุนการตัดสินใจแก่ผู้บริหารและระบบช่วยสนับสนุนการทำงานด้วยการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคู่กับการเตรียมความพร้อมทักษะความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีด้านสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร การเสริมสร้างพัฒนาระบบงานภายในองค์กรให้เป็นองค์กรธรรมาภิบาลที่มีความเข้มแข็งโปร่งใสต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน มีการวางรากฐานระบบประกันสังคมให้เป็นระบบสากลในการเข้าสู่การเป็นประกันสังคมชั้นนำของอาเซียนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดูแลแรงงานต่างด้าวที่อยู่ในราชอาณาจักรไทยและแรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ และแผนปฏิบัติราชการสำนักงานประกันสังคม ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563–2565) ได้ปรับเปลี่ยนแนวทางพัฒนาการปฏิรูปองค์กรให้ก้าวหน้าต่อการ

เปลี่ยนแปลงเพื่อให้สามารถบริการได้เต็มศักยภาพโดยการสร้างความครอบคลุม ดูแลสิทธิประโยชน์ของวัยแรงงาน

การพัฒนานวัตกรรมการให้บริการที่เข้าถึงแรงงานที่มีความต้องการเฉพาะ การออกแบบและพัฒนาการบริการสิทธิประโยชน์ การเตรียมความพร้อมในการยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ การเชื่อมโยงสังคมแรงงานด้วยเครือข่ายดิจิทัล และการสื่อสารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสำนักงานประกันสังคม อย่างไรก็ตามจากบทสรุปแนวคิดของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมพบว่าปัญหาที่มาจากลูกจ้าง นายจ้าง และผู้ประกันตน ในแต่ละกลุ่มที่มีรูปแบบความต้องการที่แตกต่างกันตามลักษณะเชิงพื้นที่หรือพื้นฐานความรู้หรือสัญชาติ กับการให้บริการที่มีรูปแบบมาตรฐานเหมือนกันทั้งหมดทั่วประเทศทั้งคนไทยและต่างชาติ อาจส่งผลกระทบต่อการใช้บริการของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานประกันสังคมในแต่ละแห่ง และประเด็นปัญหาของนายจ้างที่มีหน้าที่ส่งเงินสมทบให้ลูกจ้างเป็นประจำแต่นายจ้างไม่มีสิทธิเป็นผู้ประกันตนส่งผลให้ไม่ได้รับสิทธิประโยชน์แบบลูกจ้างจึงไม่เห็นความสำคัญของการส่งเงินสมทบในส่วนของฝ่ายนายจ้าง และแม้สามารถขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนในมาตรา 40 ได้แต่เป็นสิทธิประโยชน์ที่น้อยกว่าผู้ประกันตนในระบบแรงงาน นายจ้างจึงไม่ให้ความสนใจสนับสนุน

ดังนั้นสำนักงานประกันสังคมจึงต้องสร้างการบริหารสนับสนุนในด้านการให้บริการที่เชื่อมโยงไปกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ตลอดจนความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการที่หลากหลาย อันจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบหรือข้อกฎหมายซึ่งเดิมอยู่บนแนวคิดการปรับกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่ต่อไปต้องเปลี่ยนเป็นปรับกฎหมายตามแนวทางภายใต้การจัดทำแผนการพัฒนาและรองรับบริบทเพื่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตระยะยาว ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางของสำนักงานประกันสังคมให้นำไปสู่สังคมที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลังคือ ประชาชนทุกคนต้องได้รับการดูแล ทั้งวัยเด็กที่จะกลายเป็นแรงงานในอนาคต และวัยชราที่เคยเป็นแรงงานมาก่อน

โดยสรุปภาวะผู้นำของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจึงต้องเป็นไปตามกรอบแนวทางในการสร้างความครอบคลุมในการดูแลและคุ้มครอง ผู้อยู่ในวัยแรงงาน การพัฒนากระบวนการบริการในรูปแบบใหม่ และการบริหารจัดการที่ต้องสร้างความร่วมมือจากทุกฝ่าย สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการนำนโยบายของสำนักงานประกันสังคมมาปฏิบัติตามแผนงานโครงการและปฏิบัติงานประจำที่เป็นหน้าที่ตามกฎหมาย โดยรับผิดชอบดูแลสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร รวมทั้งสิ้นจำนวน 535,597 คน มีสัดส่วนของแรงงานต่างด้าวรวมอยู่ด้วย จำนวน 172,813 คน ซึ่งมากเป็นอันดับสองของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร จากงานวิจัยของอัจฉริย์ งามพร้อมสกุล เรื่องการบริหารการประกันสังคมของสำนักงานประกันสังคมตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อปีพ.ศ.2558 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้ประกันตนในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าสำนักงานประกันสังคม ยังคงมีปัญหาในความล่าช้า เช่นการขอเบิกเงินคืนจากสำนักงานประกันสังคม การมีบุคลากรสำหรับบริการไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ประกันตนที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา การขาดแคลนอุปกรณ์

ที่เอื้อต่อการทำงานอย่างเพียงพอ เช่น อุปกรณ์ด้านไอที และยานพาหนะ การขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะด้านกฎหมายและการเงิน (อัจฉริย์ งามพร้อมสกุล, 2559) และจากผลการสำรวจความพึงพอใจต่องานบริการของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร ปีพ.ศ. 2562 พบว่าระดับคะแนนของความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และระดับคะแนนด้านความเชื่อมั่นในคุณธรรมและความโปร่งใสของการให้บริการของสำนักงานประกันสังคมนั้นอยู่ในระดับที่น้อยกว่าด้านอื่นๆ นอกจากนั้นปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานของผู้วิจัยพบว่าบุคลากรในภาพรวมขององค์กรยังขาดคุณลักษณะที่สำคัญในการพัฒนางานและองค์กร ประกอบด้วย การมองงานในภาพรวม การวางแผนการทำงาน ทักษะและความรู้ด้านการทำงานผ่านระบบดิจิทัล ความกระตือรือร้น ตั้งใจในการหาความรู้เพิ่มเติมในการทำงาน การขาดความรู้ในเนื้อหาของตนเองและไม่สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ประกันตนในส่วนงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ ดังนั้นจากการที่สำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครต้องขับเคลื่อนนโยบายเพื่อร่วมสร้างสรรค์สังคมแรงงานที่มีหลักประกันทั่วหน้าอย่างยั่งยืน ซึ่งต้องสร้างความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้เสียและภาคประชาสังคมด้วยการสร้างหลักประกันทางสังคมทั้งด้านสุขภาพ ความเป็นอยู่ การเงินและการออมให้กับแรงงานทุกคนและทุกกลุ่ม รวมทั้งการสร้างสรรคสังคมที่มีภูมิคุ้มกันและความเป็นพลเมือง และในการพัฒนาผู้บริหารองค์กรที่มีภาวะผู้นำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงเห็นควรน้อมนำหลักธรรมภูมิปัญญาแห่งพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางร่วมกับศาสตร์สากล ซึ่งหลักธรรมที่เห็นว่าเหมาะสมคือหลักปาปนิคธรรม 3 ได้แก่การมองการณ์ไกล การมีความรอบรู้เชี่ยวชาญในกิจการงานและการมีความเข้าใจที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยจึงมีแรงจูงใจที่จะศึกษาเรื่องการบริหารจัดการหลักปาปนิคธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นแนวทาง การพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครในการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ของสำนักงานประกันสังคมให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักปาปนิคธรรมกับคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักปาปนิคธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กับกลุ่มประชากรระดับผู้ปฏิบัติงานเฉพาะเจาะจงตามจำนวนจริงทั้งหมดจำนวน 131 คน พร้อมทั้งวิจัยรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการแจกแบบสอบถามกับการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กำหนดไว้ทั้งหมดจำนวน 14 คน

2. ประชากร (Population) ได้แก่ กลุ่มระดับผู้ปฏิบัติงานสำนักงานประกันสังคมในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรสาครทั้งหมดจำนวน 131 คน ใช้วิธีเฉพาะเจาะจงตามจำนวนที่มีอยู่จริง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม และการตรวจสอบเครื่องมือดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของ “การบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักปาปนิกรรมกับคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และเพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรระดับผู้ปฏิบัติงานทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และอายุงาน (ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ “การบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” ประกอบด้วยหลักปาปนิกรรม 3 ด้าน คือ 1) จักขมา 2) วิธโร 3) นิสสยสัมปันโน

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ “การบูรณาการหลักธรรมาภิบาลสากลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” ประกอบด้วยหลักธรรมาภิบาลสากล 9 ประการ คือ 1) การมีส่วนร่วม 2) หลักนิติธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการตอบสนอง 5) มุ่งเน้นฉันทามติ 6) ความเสมอภาค 7) หลักประสิทธิผลและประสิทธิภาพ 8) ภาระรับผิดชอบ 9) วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ “การบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” ลักษณะเป็นการตอบแบบเสรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Dercriptive Analysis) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามโดยใช้ตารางแสดงค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของข้อมูลเกี่ยวกับการบูรณาการป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) ในการทดสอบสมมติฐานนั้นผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ในส่วนของการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างป้าปณิธิธรรมกับผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) เป็นค่าที่วัดความสัมพันธ์ ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานเนื่องจากระดับของตัวแปรที่ใช้เป็นระดับอันตรรกะและสามารถคำนวณได้ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

3. วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Conten Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

4. สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์หลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักป้าปณิธิธรรมกับคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อศึกษาแนวทางการ บูรณาการหลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

1. การวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักป้าปณิธิธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อหลักป้าปณิธิธรรม 3 ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.76$ S.D.=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อสรุปได้ดังนี้

1. ด้านจักษุมาของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$ S.D. = 0.86)

2. ด้านวิธูโรของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$ S.D. = 0.80)

3. ด้านนิสัยสัมพันธ์กับโนของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$ S.D. = 0.85)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่อหลักธรรมาภิบาล 9 ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$ S.D. = 0.76)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหลักปาปนิกรรมกับหลักธรรมาภิบาลสากลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

1) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์

หลักปาปนิกรรม 3 กับหลักธรรมาภิบาลสากล 9 ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.925^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

หลักปาปนิกรรมด้านจักษุมากับหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.845^{**}$)

หลักปาปนิกรรมด้านวิธูโรกับหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.966^{**}$)

หลักปาปนิกรรมด้านนิสัยสัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาลสากลของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.952^{**}$)

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยหลักปาปนิกรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาลสากลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยหลักปาปนิกรรมมีความสัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาลสากล เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีระดับความสัมพันธ์สูงกว่ากล่าวคือ เมื่อผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครมีการนำหลักปาปนิกรรมกับหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานขององค์กรได้ในระดับสูงมาก ก็จะส่งผลให้คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร มีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่ดี มีหลักพุทธธรรม และมีศักยภาพต่อการบริหารงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาครมากขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน

3. สรุปปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบูรณาการหลักปาปนิกรรมกับหลักธรรมาภิบาลสากลเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

1. การมีส่วนร่วมในองค์กร เป็นการร่วมจากความเป็นทีมงาน ตามโครงสร้างหน้าที่การบริหารตามระเบียบกฎหมายมากกว่าที่จะร่วมทีมงานตามความสมัครใจ หรือตามธรรมชาติ
2. การมีส่วนร่วมภายนอกองค์กร ยังไม่ครอบคลุมหรือเสมอภาคจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด เนื่องจากต้องขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์นโยบายและงบประมาณตามระเบียบราชการ
3. ขาดการมีส่วนร่วมในเชิงรับฟังความคิดเห็นและนำไปสู่การปฏิบัติหลายครั้ง มีท่าทีรับฟังความคิดเห็น เช่น เปิดเวทีสัมมนาแต่ไม่เคยพบว่ามียางานที่ประชุมในครั้งถัดมานำไปใช้หรือไม่ เป็นเพียงการแสดงออกให้รู้ว่าแคร์รับฟัง
4. ควรใช้หลักธรรมการมีวิสัยทัศน์ การบริหารจัดการที่ดีและการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างเข้าใจมาพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
5. ผู้มีอำนาจจะต้องมี มโนธรรม อุดมคติธรรม ครองตนอย่างเพียงพอเพื่อจะทำกฎเหล่านี้นำไปใช้อย่างสร้างสรรค์เกิดประโยชน์และเป็นธรรม

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร” มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

5.2.1 อภิปรายผลการวิเคราะห์การบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **ด้านจกขมา** ปัญญาองค์การมีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงานโดยอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผล โดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผน เนื่องจากผู้ใช้แรงงานมีความหลากหลายและแตกต่างในฐานและสภาพความเป็นอยู่ การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี ให้กับผู้ใช้แรงงานจึงต้องมีการจัดสวัสดิการทางสังคมให้เหมาะสมทั้งกลุ่มแรงงานในระบบ และกลุ่มแรงงานนอกระบบ ดังนั้นผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจึงมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลในการในการดูแลผู้ประกันตนทั้งที่เป็นแรงงานที่อยู่ในระบบประกันสังคม (มาตรา 33 และมาตรา 39) และแรงงานนอกระบบประกันสังคมที่ประกอบอาชีพอิสระ (มาตรา 40) อย่างทั่วถึง เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายประกันสังคมทุกกลุ่ม เช่น เครือข่ายสถานประกอบการ, บ้าน, วัด, โรงเรียน เป็นต้น วิถีคิดเชิงระบบ เป็นสิ่งที่ผู้นำจะต้องมี การออกแบบระบบ (กลไก วิธีการ) การขับเคลื่อน การตรวจสอบประเมินและการทวนสอบ เป็นสิ่งที่ผู้นำองค์กรเชิงวิสัยทัศน์จะต้องมีเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนองค์กรในภาพรวม วิสัยทัศน์ดี มีระบบคิดชัดเจน ลงมือปฏิบัติได้ตามแบบแผนที่วางไว้ ผลประโยชน์ก็จะเกิดขึ้นกับองค์กรอย่างแน่นอน

ด้านปัญหาและอุปสรรคพบว่า ต้องมองถึงความคุ้มค่าคือส่วนรวมทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กรและไม่มุ่งตัวเอง มองในเรื่องการกำหนดตัวชี้วัดไม่สามารถตอบโจทย์ประสิทธิผลได้

อย่างแท้จริง การจะให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น เป็นเรื่องไม่ง่ายเพราะต้องมีองค์ประกอบหลายๆด้านทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก การเสนอนโยบายสำหรับผู้ปฏิบัติยังไม่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ขาดการหล่อหลอมความเข้าใจต่อยุทธศาสตร์ในภาพรวมร่วมกันของผู้นำและบุคลากร รวมทั้งเป้าหมายสุดท้ายของยุทธศาสตร์ที่จะต้องเข้าใจร่วมกันและฝ่าฟันไปให้ถึง หลายครั้งพบว่าวิสัยทัศน์ของผู้บริหารไม่สอดคล้องกับองค์กรหรือขาดความเข้าใจจึงทำให้หลายครั้งการดำเนินงานที่ผ่านมารู้ทิศทางเสียเวลา เกินความจำเป็นกว่าจะถึงเป้าหมายที่คาดการณ์ไว้และมองไม่เห็นโอกาสที่สามารถฉกฉวยได้จึงพลาดโอกาสที่เหมาะสมไป ในการกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ แต่ก่อนปัญหานี้อาจจะเป็นเรื่องไกลตัวแต่ปัจจุบันการบริหารบ้านเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัวมากๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมายถ้าคนเกิดความคิดไม่ตรงกัน การวางแผนไร้ประสิทธิภาพ ในส่วนข้อเสนอแนะพบว่า ควรใช้คุณธรรมด้านปาปนิกรรมทั้ง 3 ด้าน มาเป็น แนวทางการบริหารงานของผู้นำโดยคำนึงถึงคุณค่าของหลักประสิทธิภาพขององค์กร ส่วนรวมและประสิทธิผลต่อประชาชนเป็นสำคัญ ควรเปลี่ยนจากระบบ KPI เป็นระบบ OKR ซึ่งจะตอบโจทย์ พันธกิจองค์กรและผู้บริหารจะต้องมีทักษะการกำหนด OKR เพื่อสอดคล้องต่อการดำเนินงานขององค์กรจากอัจฉริยะภาพของผู้บริหาร และต้องมีการวางแผนงานกันและประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ รับข้อมูลจากการปฏิบัติสู่นโยบายที่ดี ควรมีคุณลักษณะที่จะต้องสร้างการเรียนรู้แก่ผู้นำเองและบุคลากรทุกคนรวมทั้งเครือข่ายที่เกี่ยวข้องต้องไม่ปล่อยให้บุคลากรคนใดอยู่ข้างหลังโดยไม่เข้าใจยุทธศาสตร์ขององค์กรทั้งตามแผนและเป้าหมายสุดท้าย จัดการศึกษาระยะสั้น หลักสูตรสำหรับ นักบริหารในการวางยุทธศาสตร์ การทำความเข้าใจวิสัยทัศน์องค์กร และพัฒนาวิสัยทัศน์ และการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการดำเนินงานที่สอดคล้องแต่ละสถานการณ์อย่างเหมาะสม การแก้ปัญหาทำได้ยากเพราะถ้าตราบใดที่คนไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ดังนั้นต้องยอมรับฟังซึ่งกันและกันเพื่อการวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์ในปัจจุบันและอนาคตได้ไม่เกิน 3-5 ปี ในการบริหารองค์กรต่อไป มีการทำงานอย่างจริงจังอย่างต่อเนื่อง เพื่อบริหารงานด้านการบริการและพัฒนาบุคลากรและภาพลักษณ์องค์กร มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตภา เร่งมีศรีสุข ได้วิจัยเรื่อง พุทธภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะภาวะผู้นำเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมตามหลักปาปนิกรรม 3 เป็นการนำหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำที่ต้องมีลักษณะสำคัญ คือ ด้านจักขุมา ผู้บริหารเทศบาลต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีปัญญามองการณ์ไกลในการกำหนดนโยบายที่มีผลการพัฒนาในระยะยาว มีความชัดเจนในทิศทางการบริหารท้องถิ่นที่มีความเหมาะสมกับคนในชุมชน และที่สำคัญต้องมีภูมิรู้ทางด้านการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ต้องมีความเข้าใจภูมิสังคมของท้องถิ่นที่ตนเองบริหารมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างการบริหารกับสภาวะแวดล้อมทางสังคมได้เป็นอย่างดี ด้านวิธูโร ผู้บริหารต้องมีความเชี่ยวชาญอย่างยิ่งในการบริหารจัดการในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการจัดการคน ที่มีจำนวนจำกัดให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทั่วถึงโดยเฉพาะการบริการที่เป็นหน้าที่

ตนเองต้องรับผิดชอบ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญในการวางแผนกลยุทธ์การจัดการโดยเฉพาะทางด้านงบประมาณที่ต้องมีความเชี่ยวชาญในการใช้งบประมาณที่มีประโยชน์ คุ่มค่า มีความโปร่งใสในการใช้งบประมาณทุกขั้นตอน และสิ่งที่สำคัญอีกประการคือ ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญโดยการนำเทคนิคต่างๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีใหม่ๆ การจัดการรูปแบบใหม่มาประยุกต์ใช้ในการบริหารเทศบาลได้อย่างรวดเร็วและมีความคล่องตัวในทุกขั้นตอน และด้านนิสสัยสัมพันธ์ ผู้บริหารต้องมีความสามารถในการใช้ศาสตร์ในการบริหารคนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ทั้งระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว ให้บุคลากรและชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนโดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเพื่อการเข้าใจที่ตรงกันของทุกฝ่าย ผู้บริหารมีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการประสานงานกับทุกฝ่ายเพื่อระดมกำลังคนในการดำเนินงาน มีความสามารถในการบริหารด้านบุคคล เงิน วัสดุครุภัณฑ์และอาคารสถานที่มีการเตรียมความพร้อมเพื่อการรองรับการดำเนินงานที่ต้องมีการสนับสนุนจากสิ่งเหล่านี้อย่างครบถ้วน ซึ่งการที่มีความสามารถทั้งศาสตร์และศิลปะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลจะทำให้ผู้บริหารเป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทำให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นการบริหารงานที่ได้ผล สร้างความสำเร็จให้กับแผนงานโครงการได้เป็นอย่างดี **พระอภิรัตน์ ฐิตวิริโย** ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผลการศึกษาพบว่า 1) การศึกษาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปานิยมสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าโดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนิสสัยสัมพันธ์ ด้านวิรุโธ ด้านจักขุมา 2) การศึกษาหลักและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปานิยมสูตรของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าผู้บริหารต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีการวางแผน มีความรอบคอบ กล้าตัดสินใจ มีความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์และกำหนดทิศทาง มีทักษะด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ มีประสบการณ์ มีความขยันหมั่นเพียรในการฝึกฝน ตั้งใจอดทน ให้ความช่วยเหลือ มองโลกในแง่บวก สร้างความสัมพันธ์ มีจิตอาสา ซื่อสัตย์ จริงใจ มีสัจจะ คำนับสัญญา มีจิตใจเป็นกลาง กระจายอำนาจ ส่งเสริมการศึกษา นำหลักธรรมมาใช้ มีเหตุและผล มีความรอบคอบ ใส่ใจประเมินผล สร้างศรัทธาและเชื่อมั่น 3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะการบริหารงานตามหลักทศุติยาปานิยมสูตรสำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ด้าน ดังนี้ คือ ด้านจักขุมา คือ การมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองการไกล ประกอบด้วย สร้างวิสัยทัศน์ในองค์การมีความรู้ความสามารถ มีการวางแผน มีแนวความคิดใหม่ๆ ด้านวิรุโธ คือ จัดการธุระได้ดี มีความเชี่ยวชาญในงาน ประกอบด้วย ความหมั่นเพียรในการฝึกฝน มีเทคนิคและความถนัด มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์การทำงาน มีทักษะความชำนาญในงานมีความตั้งใจอดทนต่อการทำงาน ด้านนิสสัยสัมพันธ์

ปันโน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความสุภาพอ่อนโยน เอาใจใส่ กระตือรือร้น มีใจผูกพัน อยู่กับงาน สร้างมิตรภาพ การให้ความช่วยเหลือผู้อื่น การยกย่องให้เกียรติผู้อื่น

ผลการวิเคราะห์การบูรณาการหลักปาปนิกรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า **ด้านวิธวิธี** จัดการธรรมาภิบาล มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารหรือผู้นำที่ต้องมีในการดำเนินการต้องยึดหลักความถูกต้อง กล่าวคือถูกต้องตามกฎหมายระเบียบ วินัย แบบแผน จารีต วัฒนธรรมองค์กรและข้อกฎหมายต่างๆ เพื่อให้รัดกุมมากที่สุด ปฏิบัติหน้าที่ให้มีความโปร่งใส ทุกส่วนสามารถตรวจสอบได้ มีที่มาที่ไป ทำอะไรเพื่อใคร อย่างไร ตรวจสอบได้ทุกประการ และไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมา ดำเนินงานด้วยหลักประชาธิปไตยใช้เสียงข้างมาก และที่สำคัญคือทุกฝ่ายจะต้องเห็นพ้องต้องกัน หากเป็นเสียงข้างมากแต่ทุกคนไม่เห็นด้วย ก็ต้องปรับแนวทางในการดำเนินงานให้มีมติเป็นเอกฉันท์มีความชัดเจนในข้อกฎหมายเข้าถึงง่าย โปร่งใสในการตรวจสอบ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและมีหลากหลายช่องทางในการติดต่อสื่อสาร การสื่อสารภายในองค์กรที่ดี มีการประสานงานระหว่างฝ่ายที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีจุดบริการเบ็ดเสร็จ และมีทิศทางการทำงานที่เป็นแนวทางเดียวกัน การดำเนินการใดๆ จะต้องมีการประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน การดำเนินการได้มาซึ่งเทคนิคต่าง ๆ จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่กำหนดในการเสนอใช้ความเชี่ยวชาญและเทคนิคใดๆ ในการปฏิบัติงาน การบริการจะต้องมีการตกลงร่วมกันของบุคลากร ในองค์กรเรื่องการบริหารจัดการ ต้องนำหลักทุกด้านเช่นการมีส่วนร่วม ความน่าเชื่อถือ การใกล้ชิด การจัดการข้อยุติได้ จะนำมาใช้ได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้บังคับบัญชาที่จะต้องรับฟังผู้ใต้บังคับบัญชาผู้นำควรมีจิตวิทยาในการบริหารคน เพื่อให้เดินไปในทิศทางเดียวกัน โดยยึดหลักนิติธรรมควรปฏิบัติอย่างเที่ยงธรรม เหมาะสม เช่น การวางตนของผู้บริหารให้เป็น ต้นแบบที่ดี มีความสามารถยุติข้อขัดแย้งได้อย่างลงตัวและเหมาะสม

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ส่งเสริมให้มีความรู้และเข้าใจเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ถ่องแท้ ให้เข้าใจอุดมการณ์ของงานประกันสังคมจึงต้องมีจิตสำนึกและขานานุญเข้าใจเข้าถึงในหลักการปรัชญา ด้านประกันสังคมและเพิ่มการเข้าถึงกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มให้ทั่วถึงให้ได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน

2) การนำหลักธรรมปาปนิกรรม 3 ใช้ในเรื่องมีวิสัยทัศน์ของการบริหารจัดการที่ดีและการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างเข้าใจเพื่อมาพัฒนากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริง

3) การนำหลักธรรมาภิบาลสากล 9 มาปรับใช้ในการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีให้สอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนขององค์กรและประเทศชาติ

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) ส่งเสริมการประชุม สัมมนา อบรม ผู้บริหารทุกระดับให้มีความรู้และเข้าใจเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ให้ถ่องแท้ และเข้าใจพันธกิจ กิจกรรมต่างๆของงานประกันสังคมโดยสอดคล้องหลักคุณธรรม จริยธรรม ในการบริหารวิสัยทัศน์และชำนาญเข้าใจเข้าถึงในหลักการปรัชญาด้านประกันสังคม

2) ส่งเสริมการขับเคลื่อนงาน/โครงการและแผนงาน กิจกรรมของงานประกันสังคมตามนโยบายภาครัฐให้สอดคล้องกับพันธกิจ และกลุ่มเป้าหมายพร้อมทั้งเครือข่ายพันธมิตรของสำนักงานประกันสังคม โดยยึดหลักพุทธธรรมปาปนิกรรม 3 และหลักธรรมาภิบาลสากล 9 ของการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อสนองความต้องการและพึงพอใจเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครบถ้วนถูกต้องและชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกันของทุกหน่วยงานทั้งองค์กร

3) ส่งเสริมหลักการมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวชี้วัดต่อการปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งการแก้ไขปัญหา การพัฒนาคุณภาพงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนขององค์กรและประเทศชาติ

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

2) ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติต่อการบริหารงานตามหลักพุทธธรรมของสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

3) แรงจูงใจที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร

เอกสารอ้างอิง (References)

- จิตาภา เร่งมีศรีสุข. (๒๕๖๐). *พุทธภาวะผู้นำของผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมเชิงบูรณาการในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต). (2546). *ภาวะผู้นำ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- พระอภิรัตน์ ฐิตวิริโย. (๒๕๖๑). *ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Louis A. Allen Management and Organization. (1958) เข้าถึงได้จาก <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190619-polc-management-concept/>, สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2562.

